

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2011

SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET

Finnair noudattaa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain sekä NASDAQ OMX Helsingin Pörssin antamia listayhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä. Lisäksi Finnair noudattaa ilman poikkeuksia vuonna 2010 julkaistua Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusta 54 noudattaen. Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internet-sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Selvitys on Finnairin hallituksen käsittelemä, ja se on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Finnairin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvityksen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Lisätietoja Finnairin hallinnosta löytyy yhtiön internet-sivuilta www.finnairgroup.com Sijoittajat-osioista. Palkka- ja palkkioselvitys löytyy tämän raportin sivuilta 80-81.

HALLITUS

Hallituksen tehtävät

Hallitus edustaa yhtiön kaikkia osakkeenomistajia pyrkien edistämään koko osakaskunnan ja yhtiön etua. Finnairin hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa lisäksi siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta sekä muu riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty. Finnairin hallitus on vahvistanut itselleen kirjallisen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen asema, tehtävät ja kokouskäytännöt.

Hallituksen velvollisuuksiin ja tehtäviin kuuluu erityisesti:

- varmistaa, että yhtiön asioita hoidetaan teveliden liiketoimintaperiaatteiden mukaan ja että toiminnan raportointi, kontrollit ja riskienhallinta ovat asianmukaisia,
- nimittää ja erottaa toimitusjohtaja ja mahdollinen toimitusjohtajan sijainen ja määrätä heidän etuutensa sekä muut toimsuhteen keskeiset ehdot,
- toimitusjohtajaa kuultuaan nimittää ja erottaa toimitusjohtajalle raportoivat henkilöt sekä määrätä heidän etuutensa,
- vahvistaa konsernin ylimmän tason organisaatorakenne,

- vahvistaa yhtiön strateginen suunnitelma ja valvoa sen toteutumista,
- vahvistaa konsernin vuosittainen toimintasuunnitelma ja budjetti sekä valvoa niiden toteutumista,
- vahvistaa konsernin henkilöstöpolitiikan peruslinjat palkitsemisperiaatteet mukaan lukien ja arvioida niitä säännöllisesti sekä hyväksyä erityisesti yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinojelmien rakenteet ja tavoitteet,
- hyväksyä konsernin investointiohje,
- vahvistaa sen lyhytaikaisen luoton määrä, jonka toimitusjohtaja on oikeutettu ottamaan, ja päättää pitkäaikaisen luoton ottamisesta, lentokoneiden hankinnoista ja muista merkittävistä käyttöomaisuusinvestoinneista sekä muiden yhtiöiden osakkuuksien hankinnasta, jos investoinnit tai hankinnat yksin tai yhdessä niihin liittyvien muiden hankintojen tai investointien kanssa ylittävät konsernin kulloinkin voimassaolevan investointiohjeen mukaiset toimitusjohtajan päättäväluuudet,
- päättää tytäryhtiöiden perustamisista ja niiden toimintaan olennaisesti vaikuttavista muutoksista, kiinteistöjen myynneistä ja muista merkittävien käyttöomaisuuserien myynneistä, sikäli kuin niiden hankkimisestakin päättämisen kuuluisi hallitukselle, sekä kiinteistöjen ja lentokoneiden kiinnittämisestä velan vakuudeksi samoin kuin vakuuden antamisesta tytäryhtiön tai kolmannen velvoitteesta.

Hallituksen työjärjestys on kokonaisuudessaan saatavilla Finnairin internet-sivuilla www.finnairgroup.com Sijoittajat-osiossa. Hallitus arvioi työskentelyään vuosittain.

Hallituksen jäsenet vuonna 2011

Vuoden 2011 yhtiökokouksen valitseman hallituksen jäsenet ovat Harri Sailas (pj.), Elina Björklund, Sigurður Helgason, Satu Huber, Harri Kerminen, Ursula Ranin, Veli Sundbäck (vpj.) ja Pekka Timonen. Vuoden 2011 yhtiökokouksen päättymiseen asti hallituksen puheenjohtajana toimi Christoffer Taxell. Seuraavan sivun taulukossa on esitetty hallituksen jäsenten henkilötiedot.

Jäsenten riippumattomuus yhtiöstä

Hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia. Hallituksen jäsenet ovat myös yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia, lukuun ottamatta Pekka Timosta, joka on Finnair Oyj:n suurimman omistajan, Suomen valtion palveluksessa.

Hallituksen toiminta tilikaudella 2011

Vuonna 2011 hallitus kokoontui yhdeksän kertaa (kuusi kokousta varsinaisen yhtiökokouksen 2011 valitsemalla kokoonpanolla ja kolme kokousta varsinaisen yhtiökokouksen 2010 valitsemalla kokoonpanolla). Seuraavan sivun taulukossa on esitetty tiedot hallituksen jäsenten osallistumisesta kokouksiin vuonna 2011.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallitusta avustaa sen työssä kaksi pysyvää valiokuntaa: tarkastusvaliokunta sekä palkka- ja nimitysvaliokunta. Hallitus nimittää keskuudetaan valiokunnan jäsenet ja puheenjohtajat, ja valiokuntien toimikausi vastaa hallituksen toimikauden kestoaa.

Hallitus on vahvistanut valiokuntien kirjalliset työjärjestykset. Valiokunnat raportoivat työstään hallitukselle säännöllisesti.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan keskeisinä tehtävinä on mm. seurata ja valvoa tilinpäätösraportoinnin prosessia, valvoa taloudellista raportointiprosessia ja seurata yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta sekä tehdä yhtiökokoukselle esitys tilintarkastajasta ja tämän palkkiosta. Tarkastusvaliokunnan jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien suorittamiseen riittävä pätevyys. Lisäksi vähintään yhdellä jäsenellä on oltava asiantuntemusta erityisesti laskentatoimesta, kirjanpidosta tai tilintarkastuksesta. Valiokunnan työjärjestys on kokonaisuudessaan nähtävillä Finnairin internet-sivuilla www.finnairgroup.com Sijoittajat-osiossa.

Vuoden 2011 yhtiökokouksen jälkeen järjestäytyneen hallituksen tarkastusvaliokunnan jäseniä ovat Veli Sundbäck (pj.), Sigurður Helgason, Satu Huber ja Elina Björklund. Vuonna 2011 tarkastusvaliokunta kokoontui kolme kertaa. Edellä olevassa taulukossa on tiedot valiokuntien jäsenten osallistumisesta kokouksiin vuonna 2011.

Palkka- ja nimitysvaliokunta

Palkka- ja nimitysvaliokunnan keskeisenä tehtävänä on valmistella hallituksen päätettäväksi mm. yhtiön toimitusjohtajan ja konsernin muun ylimmän johdon palkitsemis- ja nimitysasiat sekä yhtiön henkilöstön palkitsemiseen liittyvät periaatteet ja käytännöt. Valiokunnan työjärjestys on kokonaisuudessaan nähtävillä Finnairin internet-sivuilla www.finnairgroup.com Sijoittajat-osiossa.

HALLITUS VUONNA 2011

Nimi	Henkilötiedot	Osallistuminen hallituksen kokouksiin vuonna 2011	Osallistuminen valiokunnan kokouksiin vuonna 2011
Harri Sailas	Hallituksen puheenjohtaja 24.3.2011 alkaen Hallituksen jäsen vuodesta 2010 Syntymävuosi 1951, ekonomi Päätoimi: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen toimitusjohtaja Valiokunnan jäsenyys: Palkka- ja nimitysvaliokunta	8/9	5/5
Elina Björklund	Hallituksen jäsen vuodesta 2009 Syntymävuosi 1970, KTM Päätoimi: Partner, BletBI Advisors Valiokunnan jäsenyys: Tarkastusvaliokunta	9/9	3/3
Sigurður Helgason	Hallituksen jäsen vuodesta 2007 Syntymävuosi 1946, MBA Päätoimi: Icelandair Groupin hallituksen puheenjohtaja Valiokunnan jäsenyys: Tarkastusvaliokunta	8/9	3/3
Satu Huber	Hallituksen jäsen vuodesta 2006 Syntymävuosi 1958, KTM Päätoimi: Eläke-Tapiolan toimitusjohtaja Valiokunnan jäsenyys: Tarkastusvaliokunta	9/9	3/3
Harri Kerminen	Hallituksen jäsen 24.3.2011 alkaen Syntymävuosi 1951, DI, MBA Päätoimi: Kemira Oyj:n toimitusjohtaja Valiokunnan jäsenyys: Palkka- ja nimitysvaliokunta	6/6	4/4
Ursula Ranin	Hallituksen jäsen vuodesta 2006 Syntymävuosi 1953, varatuomari, diplomiekonomi Valiokunnan jäsenyys: Palkka- ja nimitysvaliokunta	8/9	4/5
Veli Sundbäck	Hallituksen varapuheenjohtaja 24.3.2011 alkaen Hallituksen jäsen vuodesta 2004 Syntymävuosi, 1946, OTK Valiokunnan jäsenyys: Tarkastusvaliokunta	8/9	3/3
Pekka Timonen	Hallituksen jäsen vuodesta 2008 Syntymävuosi 1960, OTT Päätoimi: Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston ylijohdaja Valiokunnan jäsenyys: Palkka- ja nimitysvaliokunta	9/9	5/5

HALLITUKSEN JÄSENEÄ VUODEN 2011 VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTTYMISEEN SAAKKA

Nimi	Henkilötiedot	Osallistuminen hallituksen kokouksiin vuonna 2011	Osallistuminen valiokunnan kokouksiin vuonna 2011
Christoffer Taxell	Hallituksen puheenjohtaja 2003-24.3.2011 Syntymävuosi 1948, OTK Valiokunnan jäsenyys: Palkka- ja nimitysvaliokunta	3/3	1/1

Lisätietoja hallituksen jäsenistä on saatavilla Finnairin internet-sivuilla www.finnairgroup.com Sijoittajat-osiossa.

Vuoden 2011 yhtiökokouksen jälkeen järjestyneen hallituksen palkka- ja nimitysvaliokunnan jäseniä ovat Harri Sailas (pj.), Harri Kerminen, Ursula Ranin ja Pekka Timonen. Vuonna 2011 palkka- ja nimitysvaliokunta kokoontui viisi kertaa. Edellä olevassa taulukossa on esitetty tiedot valiokuntien jäsenten osallistumisesta kokouksiin vuonna 2011.

NIMITYSTOIMIKUNTA

Vuoden 2011 varsinainen yhtiökokous päätti Suomen valtiota edustavan valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston ehdotuksen mukaisesti asettaa nimitystoimikunnan, joka valmistelee hallituksen jäseniä ja heidän palkitsemistaan koskevat ehdotukset seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitystoimikunnan tulee antaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle viimeistään 1.2.2012.

Nimitystoimikuntaan valitaan kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajat ja toimikuntaan kuuluu lisäksi asiantuntijajäsenenä hallituksen puheenjohtaja. Osakkeenomistajia edustavien jäsenten nimeämisoikeus on niillä kolmella osakkeenomistajalla, joiden osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä on suurin varsinaista yhtiökokousta edeltävän marraskuun 1. päivänä. Vuonna 2011 kolme suurinta omistajaa

marraskuun alussa olivat Suomen valtio, Kuntien Eläkevakuutus ja Skagen Global Verdipapirfond. Nimitystoimikunnan jäseninä ovat toimineet Jarmo Väisänen, Robin Backman ja Michael Gobitschek. Toimikunta valitsi keskuudestaan puheenjohtajakseen Jarmo Väisänen. Hallituksen puheenjohtaja Harri Sailas toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

TOIMITUSJOHTAJA

Finnair Oyj:llä on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa osakeyhtiölain ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Finnairin toimitusjohtajana toimii KTM Mika Vehviläinen, s. 1961.

KUVAUS TALOUDELLISEEN RAPORTOINTI-PROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEISTÄ

Taloudellisen raportointiprosessin kautta suoritetaan tapahtumien kirjaaminen, kauden päätösviennit, konserniyhdistelyt sekä tilinpäätösraportointi liitetietoineen. Pääosa tapahtumista ja kauden päätösvienneistä kirjataan konsernin keskitetyssä talouskeskuksessa yhteistyössä yksiköiden kontrollereiden kanssa, kun taas konserniyhdistelyt ja konsernitilinpäätös laaditaan erillisessä konsernilaskennan yksikössä, joka on organisatorisesti suoraan talousjohtajan alaisuudessa. Pääosa merkittävistä talouden raportointin eristä kohdistuu emoyhtiöön sekä lentokoneita omistavaan tytäryhtiöön. Finnair noudattaa kansainvälisiä talouden raportoinnin standardeja.

Talouden raportoinnin kontrollien tavoitteena on saavuttaa riittävä varmuus siitä, että osavuosikatsausten ja tilinpäätösten tiedot ovat oikein ja että ne on laadittu lakien, kirjanpitostandardien ja muiden listayhtiöitä koskevien säännösten mukaisesti. Finnairissa talouden raportointin riskejä hallinnoidaan viiden osa-alueen keskinäisenä yhteisprosessina. Nämä osa-alueet ovat

sisäinen valvontaympäristö, riskien tunnistaminen ja arviointi, kontrollitoimenpiteet, tiedotus sekä seuranta.

Sisäinen valvontaympäristö käsittää konsernin roolit, vastuut, dokumentoidut sisäisen valvonnan periaatteet sekä konsernin arvot ja etiikan. Roolit ja vastuut ovat Suomen osakeyhtiölain, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin sekä konsernin organisatorisen rakenteen mukaiset. Sisäisen valvonnan periaatteet Finnairissa on dokumentoitu konserninraportoinnin ohjeissa, sisäisen valvonnan itsearviointilomakkeilla, rahoituspolitiikassa, hankintapolitiikassa, luottopolitiikassa ja tietoturvaperiaatteissa.

Riskien tunnistamista ja -arviointia tehdään Finnairin kaikilla organisaatiossilla. Tämän lisäksi sisäinen tarkastus arvioi yhteistyössä tilintarkastajien, talouspalvelukeskuksen sekä yksiköiden kontrollereiden kanssa pääprosessien merkittävimmät talouden raportoinnin riskit. Tällaisia prosesseja ovat tuotot, ostot, palkat, investoinnit, rahoitus, tietojärjestelmät ja tilinpäätösprosessi. Sisäinen tarkastus testaa yhteistyössä tilintarkastajien kanssa näihin riskeihin liittyvät kontrollitoimenpiteet varmistuakseen, että ne ovat riittävät näiden riskien hallinnoimiseksi. Sisäisen tarkastuksen johdolla laaditaan tilinpäätösriskianalyysi kaksi kertaa vuodessa, ja tulokset raportoidaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Merkittävimmät arvioidut talouden raportointiin liittyvät riskit hallinnoidaan erilaisilla taloudellisten informaation oikeellisuuteen liittyvillä kontrollitoimenpiteillä, joita tehdään erillisyyhtiöissä, liiketoimintayksiköissä ja prosesseissa. Liiketoimintayksiköiden kontrollereilla ja talouspalvelukeskuksella on tärkeä rooli kontrollitoimenpiteiden toteutuksessa. Liiketoimintayksiköt raportoivat itsearviointityökalua hyödyntäen merkittävimmät talouden raportointiin liittyvät avainkontrollitoimenpiteet sekä kontrollitoimenpiteiden toteutuksen.

Tiedot vaadittavista kontrollitoimenpiteistä viestitään ohjeistuksin ja menettelytapohjein. Itse-

searviointityökalun avulla yksiköiden johto viestii näiden ohjeiden noudattamisesta konsernilaskentaan. Sisäinen tarkastus raportoi työnsä tulokset säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Tarkastusvaliokunnan kontrolleihin liittyvän työn tulokset, havainnot, suositukset ja ehdotetut päätökset ja toimenpiteet raportoidaan säännöllisesti yhtiön hallitukselle.

Talouden raportointikontrollien tehokkuutta seuraavat hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, johtoryhmä, sisäinen tarkastus, tytäryhtiöt ja liiketoimintayksiköt. Seuranta käsittää kuukausittaisen tulosraporttien sisällön suhteessa tavoitteisiin sekä budjettiin, konsernin yhtiöiden ja liiketoimintayksiköiden itsearviointilomakkeiden seurannan ja sisäisen tarkastuksen sekä tilintarkastajien tarkastusten tulosten läpikäynnin.

Sisäinen valvonta

Pääosa yhtiön operatiivisesta toiminnasta perustuu viranomaismääräyksiin ja valvontaan, ja vastuu näiden noudattamisesta on viranomaisen hyväksymillä henkilöillä. Muut tärkeimmät valvontavastuut liittyvät talouteen, rahoitukseen ja tietoturvaan. Yhtiöllä on sisäiset valvontaohjeet, joiden mukaan kunkin yksikön tai toiminnon johtajan on järjestettävä oman yksikkönsä tai organisaationsa sisäinen valvonta.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastustoiminnan avulla varmennetaan liiketapahtumien paikkansapitävyys, informaation oikeellisuus sisäisessä ja ulkoisessa laskennassa sekä varmistetaan kontrollien toimivuudesta, omaisuuden säilymisestä ja toimintojen tarkoituksenmukaisuudesta konsernin tavoitteiden mukaisesti. Sisäinen tarkastus osallistuu myös Finnairin tytäryhtiöiden tilintarkastuksiin yhteistyössä ulkoisen tarkastuksen kanssa. Sisäisen tarkastustoiminnan painopistealueet määritellään yhtiön riskienhallintastrategian mukaisesti.